

UCLA

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn

Title

Yiddish Culture and Jewish Youth / Yidishe Kultur Un Yidishe Yugnt

Permalink

<https://escholarship.org/uc/item/1ft603rh>

Journal

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn, 4(1)

Author

Zuckerman / Tsukerman, Ben / Ben

Publication Date

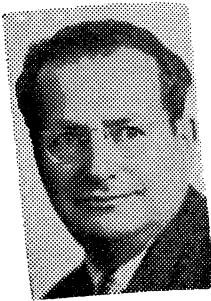
1953

Copyright Information

Copyright 1953 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at <https://escholarship.org/terms>

Peer reviewed

יידישע קולטור און יידישע יונגנט

פֿוֹן בּעַן צָוקְעַרְמָאָן
די פֿעַטִּימִיסְטִּין אוּף דַּעַר יִדִּישֵׁעַ גָּסֶם מַאֲכָן אָזּוּק
מִיט דַּעַר האַנְטָ אָונְדוּזָרָ אַרְבָּעָט אָוּף דַּעַם קָוְלְטוּרָעָלָן גַּעַד
בַּיַּת וּאָס אַ קְלִינְגַּ גְּרוּפַּ אַיְבָּרְגָּעְבָּעָנַּ טַוּרָ אַרְומָ דַּעַם
לַ. אַ יִדִּישָׁן קָוְלְטוּרָ קְלוּבַּ פִּירְט אָוּ גַּאנְצַּ יָאָרָ.
פֿוֹן דַּעַר אַזְּדָעָרָר וּיְיט אַבְּעָר זְעַנְעַן דַּי באַזְּוּכוּ פֿוֹן
אָונְדוּזָרָ שְׁבָתִים אָוּן מַאֲגָנִטִּיקָס אַ דִּירְעַקְטָעָר באַזְּוּיוּ אָוּ
אָונְדוּזָרָ אַרְבָּעָט וּוּרְט אָאַפְּגָעַשְׂעַט וּוּיל דַּי אַרְבָּעָט
איָוּ אַ קָּאנְטְּרוּקְטִּיוּ, אַ דָּקְנְבָּאָרָ.
אַט פְּאַסְּרִיךְט אָז אַיְנִיקְעַ פֿוֹן אָוְנְדוּן וּוּרְעַן אַנְגָּעָן
שְׁטַעַקְט מִיטַּ פֿעַטִּים אָוּן זַיְטָרְאָכְטָן: אַטְּ-אָטְּ וּוּרְעַן
אַ פֿאַלְשָׁעַ. עַרְשָׁטָס וּוּיל דַּי גְּיאַיְשָׁעַ וּוּלְטָס וּלְאַונְדוּ נְעַט, זָגַט זִיד אַפְּ פֿוֹן
אָונְדוּזָרָ אָוּן אוּבָּ אַיְן מַאֲנְכָעַ שְׁלִינְגְּזַן יִי אָונְדוּ אָיְיָן, קָאַבְעַן זַיְ אָונְדוּ נְיַט
פֿאַרְדִּיעַן, שְׁוֹן דַּעְרְיבָּר וּוּלְעָן מִיר אַלְעַמְּלָאָלָרְבִּילְיָהָן אַן אַיְנְגָעַשְׂנָטוּמָעַ מִינָּן
מַעַן קָאָן נִיט לִיְיַקְעַן אָז אָיְן אָונְדוּזָרָ רִיְעַן האַט זִיד אַנְטְּוּוּקְלָט אָ
הִיפְשָׁעָר וּוּאָקוֹאָום, אַ פֿוֹסְטִיקִים אָוּנְדוּ אַיְטְגָּלְלִיְּדִיקְטִּיקִים. אַבְּעָר עַס נַגְּט אָונְדוּ
אוּן פֿאַרְפָּאַלְגָּט אָוּנְדוּ אַ בִּינְקָעְנִישָׁ נַאֲך אַ נִיְיעַם אַיְנְהָאָלָט.
אַמְּתָה, עַס אַיְן נַאֲך נִיט גַּעַקְמוּנָן דַּעַר נִיעַר בְּבִיאָ וּאָס זָאַל באַזְּוּצָן דַּי
גְּרוּסָעַ מַאְרָאַלְיָשָׁ קָרָאָפְט צַו סְטִימְלוּרִין אָונְדוּזָרָעַ בְּאַדְרְפָּעָנוּנִישָׁן. דַּעַר אָנוּ
טֻרְשִׁיְּדָ צְוִישָׁן אָונְדוּזָרָעַ אַמְּעָרִיקָאַנְעָרָ שְׁכָנִים אַיְן דַּעַר: בִּיְ
דַּי אַמְּעָרִיקָאַנְעָר וּוּרְטָ דַּי קָוְלְטוּרָ זְיִיעַר אַוְיְסָגְעַהָאַלְטָן פֿוֹן רַעְגִּירְוָנָגָס אַפְּ
רָאָט, וּוּרְבָּד מִיר יִידָּה, מַוּזָּן אַלְיָן זָאָרגָן אָוּן טְרָאָגָן דַּעַם עַל אַוְיְפָזְוָהָאַלְטָן
אָונְדוּזָרָ קָוְלְטוּרָ.
פֿוֹנְדְּעַסְּטָעַגְן דַּאֲרָפָן מַעַן נִיט פֿאַדְצְּוִיְּפָלָעָן וּוּגַעַן אָונְדוּזָרָ יְוָגָנָט. כָּאַפְּט
אַ שְׁפָאַגְּרָ אָיְן מַאֲנְכָעַ יִדִּישָׁעַ גַּעַגְנָט אַ פֿרְיִיטִיקָ צְוָנָאָכָטָס, וּוּטָ אַרְ גַּעַפְגָּנָעָן
טְוִיְּגָנָט יְוָגָנָלְעָכָן אַיְן דַּי שְׁוֹלָן אָוּן טְעַמְּפָלָעָן פֿוֹן אַלְעָ רִיכְתְּוָגָנָעָן. אַרְטָאָ-
דָּאָס בָּאוֹיִוִּיט אַז דַּי מַאְדָעָרָנָעָ רְאַבְּיִיסָּ וּוּרְקָן אָאַרְחָ אָונְדוּזָרָ יְוָגָנָט,
דַּי רָאָבִיסָּ פֿאַרְשְׁטִיעַן זַיְעַר פֿסְכָּאַלְגָּיָעָ בְּעַסְעַר וּוּמִיר, נַאֲצִיאָנָאָלָ פֿרָאַגְּרָעָ-
סִיּוּעָ יָיָן.
עַס עַנְדָעָר אָיְן דַּעְרְיבָּר אָפְשָׁר אָיְן פֿלָאָץ צַוְּעָן, אַז מִיר זָאָלָן אַ טְּרָאָכָט טָאָן
מְכַח עַנְדָעָר אָונְדוּזָרָעָ פֿרָאַגְּרָאָמָעָן, דַּי אַמְּעָרִיקָאַנְעָרָ רָאָבִיסָּ זָוְן נִיטָן
בָּאַלְדָּו אָונְדוּזָרָעָ יְוָגָנָט, נִיט צַוְּעָן בְּאַשְׁוּעוּרָן זַיְ מִיטָּ תְּרִיְּגָ מְצֹוֹתָן, אָוּן אַרְ
גְּלִיבָן אָז אַלְעָ מִיטְלָעָן זְיִינְגָן נִצְלָעָד אָוּן בְּאַרְעַכְתִּיקָט. אַוְידָ מִיר וּוּלְעָן זִיד-
מוֹזָן פֿאַרְטָאָכָטָן אָוּן אָפְשָׁר טָאָקָעָ דַּאֲרָפָן אַנְהָיִיבָן צְוָשְׁתָלָעָן אַנְעַטְעַזָּ פֿרָאַגְּ-
רָאָמָעָן. אַיךְ מִין אַזְּעַלְעָ פֿרָאַגְּרָאָמָעָן לְוִיטָן דַּעַם גִּיסְטָן פֿוֹן דַּעַר צִיטָן, אָוּן לוּיטָן
דַּעַר אַמְּעָרִיקָאַנְעָרָ סְבִיבָה וּוּי דַּי יְוָגָנָט לְעַבְטָ אָוּן וּוּלְ פֿאַרְעַזְעָן אִירָהָ המשָׁךְ.
אַיךְ גְּלִיבָן בָּאַמְּוֹנה שְׁלִימָה, אָז אָונְדוּזָרָ יְוָגָנָט וּוּטָ לְעַבְן מִיטָּ אָונְדוּזָרָ
אַז עַנְלָעָכָעָ מַעְטָאָדָעָ מַוּזָּן מִיר אַנְהָיִיבָן צְוָפָאָסָן פֿאַר אָונְדוּזָרָ יִדִּישֵׁעַ יְוָגָנָט.
אַיךְ הָאָלָט אָז עַס אָיְן דַּעְרְיבָּר רָאָטָזָם אָז אַנְשָׁטָאָטָן אַגְּגָעַשְׁטָעָקָט וּוּרְעַן
פֿעַטִּים, אַפְּלָאָן הָעַבְטָ אָוּן פִּיסָּ, זָאָלָן מִיר אַנְהָיִיבָן זָוְן מִיטְלָעָן וּוּי
חוּי דַּי יְוָגָנָט אַנְצְּוָהָאָלָטָן מִיטָּ אָונְדוּ, זַיְ בָּאַקָּאָגָנָן מִיטָּ אָונְדוּזָרָעָ טְרָאָדִיצִיָּס,
שְׁפִּיקָּ לְאַיְלָעָטָעָן צַו בִּידְעָ שְׁפָרָאָן, יִיְשָׁ אָוּן העַבְרָאָיָשָׁ. אַיךְ הָאָלָט אָיְחָ,
וּמָזָן פֿאַרְפָּאַלְגָּטָן, אַט דָּאָס שְׁנִידְעַת מַעַן.